عەفرین و سیاسەتەکانی پەیەدە … زاهیر باهیر

عەفرین یەکێکە لە دەڤەرەکانی ڕۆژاوای کوردستان کە هەتا 17/03/2018 یەکێك بوو لە سێ کانتۆنە خۆسەرییەکەی ئەوێ کە دەستی چەپەڵی حەوت ساڵەی جەنگی ناوخۆی سوریای پێ نەگەیشتبوو. عەفرین یەکێك بوو لە شوێنە هەرە ئاسایشەکانی سوریا تاکو 20/01/18، ڕۆژی داگیرکردنی لە لایەن دەولەتی فاشی تورکیاوە. بە هۆی بەرقەراربوونی ئاسایش و دووربوونی لە شەڕ نزیکەی 200 هەزار کەس لە حەڵەب و شار و جێگاکانی دیکەوە لەوێ نیشتجێ بووبوون . ئەم خەڵکانە لەوێ زۆر دڵخۆش بوون چونکە ئازادیی و ئارامیی و ئاسایش و یەکسانیی و ڕێز و مرۆڤبوونی خۆیان دەزییەوە.

هۆکارێکی زۆر هەبوون بۆ دەوڵەتی تورکیا بۆ هێرشبردنە سەر عەفرین و داگیرکردنی. هەرە گرنگەکانیان : تێشکانی سەربازیانەی داعش، کە شەڕیان دژی سوریا و کوردان و هێزەکانی ڕۆژاوا لە وەکالەتی تورکیاوە دەکرد ، نزیکێتی عەفرین و تێکەڵاوی و هەمەجۆرەی هاووڵاتییانی ، پلانی ئەردۆگان لە گۆڕینی دیمۆگرافیای عەفرین بە بردنی عەرەبە پەنابەرەکانی سوریا کە ئێستا لە تورکیان و نیشتەجێکردنیان لەوێ ، هەروەها نزیکی عەفرین لە 'ئیدلیب' ەوە ئەمەش یانی باڵادەستبوونی تورکیا بەسەر ڕێگاوبانی نێوان تورکیا و ئیدلیب-دا بۆ ناردنی چەك و زەخیرە و پێداویستییەکانی دیکە بۆ هێزە تیرۆریستەکانی سەربەخۆی . ئەمە جگە لەوەی کە هەواڵێکی پشتڕاستنەکراوەش لە ئارادایە کە مامەڵەیەك لە نێوانی سوریا و تورکیادا کراوە ، بە گوێرەی ئەو مامەڵەیە تورکیا بە ڕەزامەندی ئەسەد عەفرین داگیربکات ، لە هەقی ئەمەشدا ئەردۆگان دەستبەرداری یارمەتی و کۆمەك بەو هێزانەی لە ڕۆژهەڵاتی غۆتان و سەربەون، ببێت ، تاکو ئەسەدیش بتوانێت کۆنترۆڵی بکاتەوە .

هەر هۆکارێك هانی ئەردۆگانی دابێت لە هێرشبردنە سەر عەفرین و داگیرکردنی ، من باوەڕم وایە کە ناکرێت لەوە بە ماوەیەکی درێژخایەن بمێنێتەوە، لە کۆتاییدا وەکو کارتێکی فشار لەسەر ئەسەد بەکاری دەهینێت بۆ کردنی ڕەردەڵ و بەدەڵێك کە بۆ سوودی دەوڵەتی تورکیا ، بشکێتەوە.
لە بەرەبەیانی 19/03/2018 پاش جەنگێکی پاڵەوانانەی 58 ڕۆژیی و نەبەردییەکی کەم وێنەی ئەم سەردەمە ، سوپای دەوڵەتی تورکیا و

بەکرێگیراوەکانی، پاش دانی باجێکی یەکجار گەورە توانییان بچنە سەنتەری عەفرین. هاوکاتیش 1500 جەنگاوەریی هێزی دیمۆکراتی سوریا گیانیان بەخت کرد و ژمارەیەکی زۆریش بریندار بوون و 400 کەسیش لە دانیشتوان بوونە قوربانی و نزیکەی 2 هەزار کەسی دیکەش برینداربوون و 150 هەزار کەسیش سەرگەردان و ماڵوێران بوون و عەفرینیان بەجێهێشت.

ئەوە سێ ساڵە ئەردۆگان توانیویەتی سەرکەوتوانە یارییەکی باش بکات و نزیکەی هەموو لایەنەکان بەکاربهێنێت هەر لە : داعش و ڕاگرتنی پەیوەندی دیبلۆماسیانەی باش لەگەڵ زۆرێك لە وڵاتانی دەرودراوسێ، تەنانەت عێراق و ئێرانیش. لە لایەکی تریشەوە بە باشی هاوسەنگیی نێوانی ڕوسیا و ئەمەریکای ڕاگرتووە هەروەها ئەوروپاشی غافڵ کردووە بە بەکارهێنانی کارتی پەنابەران هەم بە کێشانەوەی پارە لێیان و هەم بە هەڕەشەی کردنەوەی سنور بۆیان بەرەو وڵاتەکانیان . بەڵام زیرەکترین سیاسەتی ئەردۆگان ڕاکێشانی پەکەکە بوو بۆ ناو مەیدانی جەنگ و شەڕکردنەوە . ئەردۆگان دەیزانی کە گرتنەبەری سیاسەتی ئاشتی و پرۆسەی ئاگربەستی و هەوڵی ئاشتەوایی نە لە بەرژەوەندی خۆیەتی و نە حیزبەکەی ، ئاکەپە، بەڵکو زیاتر لە بەرژەوەندی پەکەکە و کورد بوون. ئەردۆگان بە بەڕێکرنی شەڕ و ناچارکردنی پەکەکە کە وەلامی بداتەوە باشترین تاکتیکێك بوو بۆ بەدیهێنانی ستراتیجییەکانی کە لاوازکردنی هەدەپە و وێرانکردنی شار و شارۆچکە و گوندەکانی باکور بوو.

گەرچی سیاسەتەکانی ئەردۆگان تاکو ئێستا زۆر سەرکەوتوبوون و بەسوود گەڕاونەتەوە بۆ خۆیی و حیزبەکەی، بەڵام هاوکاتیش ئەمەریکا لە زۆرێک لە سیاسەتەکانی دڵگرانبووە وەکو : نزیکبوونەوەی لە ئێران و ڕوسیا و نیگەرانکردنی عێراقی هاوپەیمانی لە شەڕی دژ بە داعش و تا ڕادەیەك هەڕەشەی بەردەوامی لە کورد کە هێشتا ئەمەریکا لە شەڕی داعش دا بە تەواوی ئامانجەکانی نەپێکاوە . بێ گومان ئەمانە هەمووی جێگای نیگەرانییە بۆ ئەمەریکا و وڵاتانی ڕۆژاوا کە لە کاتێکدا تورکیا ئەندامێکی بەهێزی ناتۆیە ، بەڵام ئەمەریکا دەستەوەستانە لە بەرانبەر تورکیادا و ناتوانێت هیچ بکات، ئەردۆگانیش ئەم ڕاستییە دەزانێت بۆیە شووێی لێهەڵکێشاوە . هۆکاری ئەمەش ئەوەیە کە لە تورکیا بزوتنەوەیەك نییە تاکو ئەمریکا وەکو ئامرازێك دژ بە ئەردۆگان بەکاری بهێنێت ، یا حیزبێکی بەدیلی ئاکەپەش نییە ، هەروەها هیچ هیوایەکیشی بە کودەتای سەربازیش بە تایبەت لەم وەختەدا نییە .

زۆرێك لە نوسەران وئەكادیمییەكان و سیاسییەكان و تەنانەت خەڵكانی ئاسایی پشتیوانی ڕۆژاواش لەمەی ئەمەریكا و دەوڵەتە یەكگرتووەكان[یو ئێن] و بریتانیا و سەرجەمی ئەوروپا دەكەن لە بێدەنگی ئەم وڵاتانە لە بەرانبەر دڕندەیی و هێرشی ناڕەوای سوپای توركیا بۆ سەر عەفرین و هاووڵاتیانی . ئەم خەڵكانە بڕوایان وایە كە ئەو وڵاتانە دژەخونییان بە هەقی ڕۆژاوا كردووە ، لە كاتێكدا كە هێزەكانی ڕۆژاوا بوو داعشی بەزاند و هەڕەشەی هێرشی ئەوانی لەسەر جادەكان و شوێنە گشتییەكانی ئەو وڵاتانە ، كەم و كەمتر كردەوە . پرسیاری ئەمان ئەوەیە كە بۆچی ئەوان بە دەنگیان ، هەڵبژاردووە؟ بۆچی ئەم وڵاتە بەهیز و گەورانە پاداشتی كوردیان بە وەستانی سوپای توركیا لە كوشتن و بڕینی خەڵكانی مەدەنیی و وێرانكردنی ماڵ و ژینگەیان و هەڵكەندنیان لە زێدی خۆیان ، نەدایەوە ؟

لە بێ دەنگی و بە هەڵوێستی ئەو دەوڵەتانە لەبەرانبەر توركیا من نە سەرسام و نە تاسیش بردومییەتەوە. ئەمە هەموومان دەبێت باشتر پێگەی ئەم وڵاتانە و هەڵوێستیان بزانین، بە تایبەتی ئەمەریكا و بریتانیا و مێژوویان . ئەم دوو وڵاتە یاخوود هەر مێژوویان نییە یاخود بە دەگمەن پارێزگارییان لە مافی مرۆڤ كردووە و نەتەوەیەكیان كە ژێردەستەی هاوپەیمانەكانیان بووبێت، ڕزگار كردبێت . لە هیچ وەخت و شوێن و سەردەمێكدا پشتگیرییان لە بزوتنەوەی چەپ و كۆمەنیست و سۆشیالیست ئەوە هەر لە ئەناركیست گەڕێ، نەكردووە. مێژوویان ئەوە نیشان دەدات كە هەمیشە لە بەرژەوەندی خۆیان كاریان كردووە و بەردەوامیش لە شانی دەوڵەتە دیكتاتۆر و داپڵۆسەرەكانەوە بوون ، ئیدی لە هەر شوێنێكی ئەم جیهانەدا بووبێتن . ئەوە ئەمانن كە پێشوەخت پلانی جەنگ دەكەن و پیلان دەگێڕن و دەبنە هەكاری ژیانێكی تا سەر ئێسقان قورس و پڕ لە شەڕ وشەڕ و گرانی و ناڕەحەتی بە زۆربەی زۆری خەڵكی لە زۆربەی وڵاتانا.

دەبێت ئەوەش بزانین كە لە ڕۆژهەڵاتی ناویندا ململانێیەكی سەخت لە نێوانی زلهێزەكانا هەیە . هاتنەناوەوەی ئەمەریكا لەم شەڕەدا كە واناسراوە كە بە كۆمەكی كورد بووە لە كۆبانی، بەڵام لای من ئەوە دوا هەل بوو بەدەست ئەمەریكاوە كە جێ پێیی لە ناوچەكەدا، لەق نەبێت. هاتنەناوەوەی ئەمەریكا تەنها و تەنها دەرفەتێك بووە بۆی تاكو لە ناوچەكە بەتەواوی فڕێنەدرێتە دەرەوە.

من هەمیشە بڕوام وابووە ئەوە ڕۆژاوا نەبووە كە پێویستی بە ئەمەریكا و ڕوسیا بووبێت ، ئەوە ئەوان بوون كە پیویستیان بە ڕۆژاوا و هێزەكانی بووە، بە تایبەتیش كاتێك كە كورد لەوە، توانی

خۆی بەسەلماند . کاتێك کە ئەمەریکا لە کۆبانی داخڵ بە جەنگ بوو ، زیاتر شتێکی سمبولی بوو هەروەها هۆکارێکی مەعنەوی بوو کە متمانە و ڕۆحی شەرڤانانی بەرزکردەوە . ئەمەریکا هەرگیز بە جددی لە کۆبانی-دا شەری دژ بە داعش نەکرد ، هەرگیزیش نەی ویستووە کە لە ناویان بەرێت، بەڵکو پلانییی خۆی هەبوو وەکو لە دواییدا دەرکەوت. لە ڕاستیدا هاتنە ناوەوەی ئەمەریکا ئەوەشی ، کە داعش وێرانی نەکردبوو ئەو کردی . پێش هاتنەناوەوەی ئەمەریکا تەنها لە سەدا 30 کۆبانی وێران بووبوو لەسەر دەستی داعش دا، بەڵام کە ئەوان هاتن ئەو ڕێژەیە بۆ لە سەدا 70 بەرز بووەوە . من هەرگیز گومانم نەبووە لەوەی کە ئەمەریکا بە ئەنقەست و بە مەبەست ئاوا کۆبانی وێرانکرد تاکو کۆبانی و ڕۆژاوا لە ڕوی ئابوریی و سیاسییەوە بە جۆرێك لاواز بکات تاکو لە بەردەم کۆمپانیا زەبەلاحەکانی ئەمەریکا و وڵاتانی ڕۆژاوادا بۆ ئاوەدانکردنەوەی، چۆک دابدات.
پاش چەند مانگێك لە بەزینی داعش لە کۆبانی، ئاشکرا بوو کە سوریا و ڕۆژاوا بوونە زۆنی شەڕ و مەیدانی جەنگینی هێزەکانی ئەمەریکا و ڕوسیا. ئەو جەنگین و شەڕەش، شەڕێکی ستراتیجی سیاسی و ئابوریی و ململانەی سەربازیی نێوانی ئەم دوو زلهێزە بوون. ئا لەم قۆناخەدا هەردوکیان ، ئەمەریکا و ڕوسیا، بەدوای گروپ و لایەندا وەکو وەکیلێك دەگەڕان کە شەڕ لەبری ئەوان بکەن. پەیەدە لە ناو ئەو لایەن و گرپانەدا بوو، ئەو دەیویست کە هاوسەنگی ئەمەریکا و ڕوسیا ڕاگرێ ، بەڵام نەیتوانی بە باشی یاری بکات و دواتر خۆی بە ئەمەریکادا هەڵسپارد و ئایندەی ڕۆژاواشی خستە دەستی ئەوەوە.

ئەم هەڵوێستەی پەیەدە، ڕوسیاو سوریا و ئێران و حیزبوڵا و تورکیاش کە ئەندامی هاوپەیمانی ناتۆیە ، بە تاقەت کرد.
ئا لەم ژینگەیەدا تەنها براوەیەك ئەردۆگان بوو کە بە باشی و لێزانی یارییەکانی تا ئەم دەقەیە کردووە و دۆڕاوی سەرەکی کوردانی ڕۆژاوا بوون.

ئایا پەیەدە سیاسەتی دروستی پیادەکرد یا ڕاستتر یارییەکی ئاوا سەرکەوتوانەی کرد تاکو پارێزگاری لەو دەسکەوتانە بکات کە لە ڕۆژاوادا بەدەستهێنراون؟

پێشئەوەی بێمە سەر ئەم خاڵە دەخوازم ئەوە بڵێم کە من لە گەلێك نوسینمدا لەسەر ڕۆژاوا و باکورد دواوم و لە سەرەتای ساڵی 2015 شەوە بە بەردوامی لە وتارەکانم و پۆستەکانی فەیسبوکمدا لە هەڵوێستی ڕەخنە و هاریکارییەوە ڕەخنەم لە سیاسەتەکانی پەکەکە و پەیەدە گرتووە. گەر کەسێک دەیەوێت ئەوە بزانێت، تکایە با هەر

تەنها سەرنجی ئەو پێنج وتارەی خوارەوەم لەو لینکانەی پێینی وتارەکەدا بدات.

بەڕای من پەیەدە سێ کارتی یاخود سێ هەڵبژاردەی لە دەستا بوو کە ئەمانەش: هاوپەیمانی لەتەك ئەمەریكا ، یا ڕوسیا ، یاخود سەربەخۆ و بێ لایەن بمێنێتەوە. ئەمە لە کاتێکدا کە هەر یەك لە ڕوسیا و ئەمەریکا تەنها یەك کارتیان لە دەستا بوو. پەیەدە دەیتوانی سەربەخۆ بمێنێتەوە و نەبێتە بەشێك لە شەڕی ئەمەریکا و ڕوسیا و داعش. دەیتوانی زۆر نزیک کار لە تەك ت□قد□م و ئیدارە خۆسەری□کان بکات لە زامنکردنی کۆمەك و هاوپشتی زیاتری نێونەتەوەیی بۆ پاراستن و دروستکردنەوەی ڕۆژاوا . هاوکاتیش کار لەسەر یەپەگە و یەپەژەش بکات و زیاتر بەهێزیان بکات تاکو ببنە هێزێکی سەربەخۆ لە خودی پەیەدەش. بە واتایەکی دیکە تاکو یەپەگەو یەپەژە بۆ بەرژەوەندی تەواوی ڕۆژاوا کار بکەن نەك بە تەنها پەیەدە. پەیەدە دەبوایە لەگەڵ قسە گرنگەکەی ئۆجەلانا بوایە و ئەوەی بە عەمەلی بکردایە کە دەڵێت ” ئەگەر هێزی دونیامان هەبێت ، هێڕش ناکەینە سەر هیچ کوێ، گەر هەموو دونیاش هێڕشمان بکاتە سەر ، ئێمە بەرگریی دەکەین و تەسلیم نابین ”

بە بۆچونی من پەیەدە هیچ جۆرە بەهانە و بیانویەکی نەبوو لە فراونکردن و دەسبەسەراگرتنی خاك و ناوچەی زیاترا بە هێڕشکرنە سەر داعش. دەسبەسەراگرتنی خاکی زیاتر لە داعش و ڕزگارکردنی شوێنی زیاتر یانی کوژرانی زیاتری جەنگاوەران، هێنانی هەڕەشەی زیاتر و خولقاندنی بارودۆخی نائارام لە لایەن تورکیا و ئێران و ڕوسیا لە ڕۆژاوادا ، زیاتر بڕواکردنە سەر ئەمەریکا لەبارەی پارە و چەك و تەقەمەنی و خواردەمەنی و زەخیرەی تر ، بە واتایەکی دیکە زیاتر پاشکۆ بوون بە ئەمەریکا و کەمتر ئاوڕدانەوە لە دروستکرنەوەی ڕۆژاوا لە ڕوی کۆمەڵایەتی و ئابوورییەوە.

کەواتە پەیەدە چ هەڵەیەکی کرد؟

بە داخەوە کە د□بی□م لە ڕۆژاوادا پەیەدە بە تەنها ئەندازیار و پلاندانەر و کڵێشەکێشی سسیاسەتەکانە و هەموو پلانەکان لە دەستی ئەو دان بێ گەرانەوە ب□ خ□□□کانی ڕۆژاواو ئۆرگانەکانیان/ ئەنجوومەنەکانیان . لە ڕاستیدا هەمو بڕیارەکان وەکو هەر پارتێکی سیاسی ئەم دونیایە لە لایەن دائیرەیەکی زۆر تەسك ، خەڵکانێکی هەر یەکجار کەم ، لە لایەن سەرکردەکانەوە، لە ژورێکی تاریکدا ، دەدرێت. لە سەردەمی شەڕی کۆبانییەوە پەیەدە هەڵەی سیاسی گەورە و ئیلتیزاماتی نابەجێی کردووە . بەڕای من ئەمانە بزوتنەوەی خەڵکی

زەرەرمەند کردو لەبری بردنە پێشەوەی بزوتنەوەکە بەرەو دواوەی بردوە . ئەمانەی خوارەوە هەندێکن لەو سیاسەتە هەڵانە:
ڕێکەکەوتن لە تەك ئەمەریکادا: من لە سەرەوە هۆکارەکانی هاتنەناوەوەی ئەمەریکام باسکرد و باسی پەیەدەشم کرد کە سێ کارتی لە دەستدایە . پەیەدە پێویستی بەوە نەبوو کە بە قوڵی و ڕۆچون هەڵوێستی ئەمەریکا و کۆمەکی بە هەر بزوتنەوەیەك یا پاڵپشتکردنی هەر حکومەتێك لە دوونیادا، بخوێنێتەوە . لانی کەم بۆ سەدەیەك دەچێت کە ئاشکرایە ئەمەریکا لە لایەن زۆرێك لە ئێمەوە دەزانرێت کە هێزێکی تاریك و ڕەشە . لە هەقەتا هەر بزوتنەوەیەك سەر بە ئەمەریکا بێت زۆر ناجەماوەریی دەبێت و بە گومانەوە تەماشا دەکرێت ، هیچ ئایندەیەکیشی لە دەرەوەی ئەمەریکا و بەررژەوەندی کۆمپانیا زەبەلاحەکان نا بێت. دەبوایە ئەمە زۆر ئاشکرا بوایە و لە لایەن هێزە پێشکەوتوەکانی ڕۆژاوا□ و بە ڕۆشنی ڕەجاو بکرایە.
کاتێك کە حکومەتی مەرکەزی [بەغداد] لە ڕۆژی 16/10/2017 دا هێڕشی کرد سەر کوردستانی باشوور بە هەڵکردنی گڵۆپی سەوزی ئەمریکییەکان بوو، هەرەوەها داگیرکردنی عەفرینیش، هەردوکیان ئەوەیان سەلماند کە متامەنکردن و بڕواکردنە سەر ئەمەریکا ، هەڵەیە. بە دڵنیاییەوە ئەمریکا بۆ کورد پشتی تورکیا و عێراق و ئێران و هەتا حکومەتی ئایندەی سوریاش نادات لە زەوی . ئەم دوو نموونەیە ئەوەی سەلماند ئەوانەی کە ئاوایان دەبینی کە پەیەدە دەبێت پشت بە ئەمەریکا ببەستێت ، هەڵە بوون .

یەپەگە و یەپەژە

ئەم دوو هێزە لە سەرەتادا خۆبەخش و بچوک بوون هاوکاتیش لە بەرگریی ڕۆژاوادا زۆر کاریگەر بوون. پەیەدە وردە وردە ئەوانی بەهێز و گەورە و قەبە کرد و کاری ئەوان و ستراتیجییەتی ئەوان کە بەرگرییکردن بوو گۆڕی بۆ هێزێکی هێڕشبەر و وەلای ڕەها بۆ پەیەدە و سەرکردەکانی پەیەدە لەبری ئەو خەڵکەی ڕۆژاوا کە لێوەی هاتوون. یەپەگە و یەپەژە لە جەنگی دژ بە داعشش دا لەژێر فەرمانی هاوبەشی پەیەدە و سوپاسالاری ئەمەریکادا بوون ، کە هەردوو لایان بە هاوکاریی و وتووێژی نێوانیان لە هێڕشبردنا بۆ سەر داعش لەسەر زەوی و لە ئاسمانا، ڕۆڵیان هەبوو.

بەردەوامبوونی شەڕ دژ بە داعش

پەیەدە لەتەك ئەمەریکییەکانا پێداگرییان لەسەر شەڕی داعش دەکرد ، کە لە کاتێکدا دوای کۆبانی داعش مەترسی ڕاستەوخۆ و سەرەکی لەسەر

ڕۆژاوا نەبوو، لانی کەم کە داعش لەشەڕی لایەن و گرپەکانی دیکەدا تێوەگلابوو . مەترسی سەرەکی ئەم دواییە لە ڕۆژاوادا کە داعش بەرەو لاوازبوون دەڕۆیشت دەوڵەتی سوریا و تورکیا بوو لە تەك گرنگی نەدان بە بیناکردنەوەی ڕۆژاوا لە بواری کۆمەڵایەتی و سیاسی و ئابوریی و کوڵتورییو پەروەردە و ڕۆشنبیریی و هونەریی، بوون .
دەوامدان بە شەر دژ بە داعش، یانی گۆڕهەڵکەندن بوو بۆخۆیان، لاوازکردنی یەپەگە و یەپەژە و لەدەستدانی ژمارەیەکی زۆر لێیان ، پێویستبوون بە کۆمەك و یارمەتی زیاتری ئەمەریکا و قوڵکردنەوەی ڕك و کینە و دوژمنایەتی ئەردۆگان، ئەسبەقییەتدان بە شەڕ دژ بە داعش زیاتر لە کارکردن لەسەر بیناکردنەوەی ڕۆژاوا، کەمتر بایاخدان بە هەرەوەزییەکان بۆ باشکردنی ژیانی خەڵکی لە ڕۆژاوادا ، لەبیرکردنی یا نەبوونی وەخت و وزەی دارایی و بەشەریی لە بەردەوامیدان بە شۆڕشی ئابوریی و کوڵتورییو پەروەردە و ڕۆشنبیریی و هونەریی .
هەموو ئەمانەی سەرەوە و زۆری تر کرانە قوربانی شەڕی داعش .

ئەنجومەنی پارتە کوردییە ئۆپۆزیشنەکانی سوریا ، ئەنەکەسە

پارتە کوردییە ئۆپۆزیشنەکانی سوریا هەرگیز ڕەگێکی قوڵیان لەناو کوردانی ڕۆژاوادا نەبووە و هیچ وەخت جەماوەریی نەبوون و پاشخانێێکی پاک و دڵسۆزییان لە نێو کوردانی ڕۆژاوادا نەبووە .
لەگەڵ وتنی ئەوانەشدا، مانای ئەوە نیی□ کە ئەوان هەژموونیان لەسەر خەڵکی نەبووبێت و نەتوانن وەکو هێزێك لە بەرانبەر پەیەدە و خەڵکی ڕۆژاوا و بزوتنەوەکەیانا ڕاوەستن. ئەنەکەسە هەرگیز نەیدەتوانی بزوتنەوەیەك ڕێکبخات ، ئیدی لە شۆڕش گەڕێ، بەڵام بە دڵنیاییەوە دەیانتوانی و دەتوانن کە زەرەر بە بزوتنەوەکە بگەیەنن، وەکو وتراوە " گەر نەتوانن شۆڕش دروستبکەن ، بەڵام دەتوانن تێکی بدەن " بە تایبەت کاتێك کە لە لایەن حکومەتی هەرێمەوە و بە تایبەت پارتی دیمۆکراتی کوردستانەوە، کە هەموو کۆمەك و هاریکارییەکیان پێدەکرێت ، سەرەڕای ئەمەش ئەنەکەسە پەیوەندییەکی بەهێزی لەتەك توکیا و ڕەنگە لە تەك هەندێك لە دەوڵەتانی ناوچەکەش ه□ بێت.
لە بارودۆخێکی ئاوادا بەرای من هەمیشە پەیەدە دەیتوانی کە جۆرێك لە سازش لەتەك ئەم پارتانەدا بکات. پەیەدە دەکرا هەندێك سازشی سیاسیانەیان لەگەڵدا بکات جگە لە ڕێگەپێنەدانی هێزێکی سەربازی تایبەتی سەربەخۆ لە دەرەوەی کۆنترۆڵی یەپەگە و یەپەژە و دواتریش هێزی دیمۆکراتی سوریا. ئەگەر پەیەدە پەیوەدنییەکی باشی لەگەڵیاندا هەبوایە دەکرا کارایی لەسەر هەڵوێستیان دابنێ و ئەوانیش ب□ □□□ی خۆیان کارایی لەسەر پارتی و ڕەنگیشە ئەو

هەژموونەشیان لەسەر تورکیا هەبوایە، یاخود لانی کەم دەکرا کە ئەنەکەسە بێ لایەن کرێت و تەماشاکەرێك بێت ل□ بری یاریکەرێك .

دواپلان و دواپرۆژەی ئەمەریکا

کاتێك کە ئەمەریکییەکان داوایان لە پەیەدە کرد کە 30 هەزار پاسەوانی شەڕکەر لە سەر سنورەکان بۆ پاراستنی، دابینبکات ، پەیەدە دەبوایە ئەم داخوازییەی ڕەتبکردایەتەوە . دەبوایە ئەوەی بزانیایە کە ئەمەریکا هەرگیز نایەوێت سوپای دیمۆکراتی سوریا گەورەتر بێت ، گەر چی هەر هێزێك کە لە دەرەوەی خودی خۆی گەورە ببێت ، بە ئاسانیش بچوکدەکرێتەوە یاخود هەر لەناو دەبرێت. کارێکی گران نەبوو کە پەیەدە دەرکی بەوە بکردایە کە قەبوڵکردنی ئەم پرۆژەیە داوە و دەوڵەتی تورکیا زۆر بێزار و توڕە دەکات و پلانی داگیرکردنی عەفرین ، کە ماوەیەکە باسی لێدەکات، پێشدەخات.

کاتێك کە لەشکری تورکیا لە 20/03/2018 بۆ سەر عەفرین دەستی پێکرد ، پەیەدە لەبری هانابردن بۆ ئەمەریکا، دەبوایە بە جددی ئاگەداری ئەمەریکییەکانی بکردایەتەوە کە تورکیا بوەستێنێت و هێزەکانی بکشێنێتەوە ، یاخود ئەمان لە شەڕی هاوبەشی دژ بە داعش پاشەکشە دەکەن و دەچن بەدەم هێزەکانی عەفرینەوە دژ بە سوپای داگیرکەری تورکیا . گەرچی پەیەدە ئەمەی کرد بەڵام زۆر درەنگ بوو بۆیە نە کارایی لەسەر هێزەکانی ئەمریکا دانا و نە بە هاناوە چونێکی کاریگەر بوو بۆ هێزەکانی عەفرین.

پرسیارەکە ئەمەیە بۆچی پەیەد□ ه□□□دا کرد یاخود بەردەوام بڕیاری هەڵەی دەدا؟

وەڵامی ئەم پرسیارە زۆر ئاسانە و ئەویش ئەوەیە کە پەیەدە هەرگیز لە دانی بڕیارە گەورەکانیا نەگەڕاوەتەوە بۆ خەڵکی ڕۆژاوا. پەیەدە پرنسیپ□□کەی ئۆجەلان-ی فەرامۆش کرد سەبارەت بە دانی هەموو بڕیارەکان کە دەبێت لە لایەن خودی خەڵکییەوە، بێت. پەیەدە مێژویەکی درێژی لە بڕیاردانی تاکلایەنی و نەگەڕانەوە بۆ خەڵك و پرسنەکردن پێیان، هەیە. تەنانەت لە ساڵی 2015 شدا کە لەتەك ئەنەکەسە لە وتووێژیدا بوو کە لەوێدا سازشێکی گەورەی کرد بەوەی کە ئامادە بوو کە 40 لە کورسییەکانی ئیدارە دیمۆکراتییە خۆسەرییەکانی ڕۆژاوا بە ئەنەکەسە ، ببەخشێت، بێ ئەوەی کە پرس بە خەڵکانی ڕۆژاوا بکات ، گەرچی لە کۆتاییدا ئەنەکەسە ئەم بەخشینەی ڕەتکردەوە.

من دڵنیام لە بەڕێکردنی ئەم سیاسەتانەدا گەر پەیەدە بگەڕایەتەوە

بە ڕای خەڵکی لە گرووپە خۆجێییەکان ، کۆمونەکان و ماڵی گەل-دا دەیتوانی ڕۆژاوا لە داگیرکردن و ژیانی زۆرێك لە خەڵك لەوە بپارێزێت، یاخود لانی کەم ئەوان بەرپرسیا نەدەبوون لەوەی کە بەسەر عەفرین – دا هاتووە و ئەوەشی کە لە داهاتووشدا ڕەنگە بەسەر ڕۆژاوادا بێت.

دەتوانین چی لە هەموو ئەمانەوە فێر بین ؟

تاکە وانەیەك کە دەکرێت فێربین ، دەبێت متمانە و بڕوا بە پارتە سیاسییەکان و سەرکردەکانیان نەکەین چونکە پارتەکان هەمیشە نوێنەرایەتی کەمایەتییەکی هەر یەکجار کەم لە خەڵکی نێو کۆمەڵ دەکەن. ئەم پارتانە لە دائیرەیەکی زۆر بچوکی تەسك لە ژورێکی تاریکدا، بڕیارەکان دەدەن. بەهێزبوونی پارتە سیاسییەکان هەمیشە لەسەر حسابی بزوتنەوە جەماوەرییەکان دەبێت و هەر ئاواش وردە وردەش بزوتنەوەکە بەرەو لاوازی و لاوازی زیاتر دەڕوات .
هەروەها دەبێت ئەوە بزانین کە دروستکردنی کۆنفیدراڵیزمی دیمۆکراتیك یا خود کۆنفیدراڵیزم کاری ملیۆنان خەڵکە لە هەموو کەرتەکانی کۆمەڵ-دا نەك کاری پارتە سیاسییەکان. دواوانەش کە دەبێت بەرچاوی بگرین ئەوەیە کە دەبێت هێزی چەکداریی تەنها بۆ بەرگرییکردن لە خۆمان و دەستکەوتەکانمان بەکاربهێنین نەك بۆ هێرشبردنە سەر لایەن و خاکی خەڵکی دیکە.

Zaherbaher.com

http://zaherbaher.com/2016/02/23/%d9%87%d9%87%e2%80%8c%da%b5%d9%88%db%8e%d8%b3%d8%aa%d9%85%d8%a7%d9%86-%d8%a8%d9%87%e2%80%8c%d8%b1%d8%a7%d9%86%d8%a8%d9%87%e2%80%8c%d8%b1-%da%95%db%86%da%98%d8%a7%d9%88%d8%a7-
/%d8%af%d9%87%e2%80%8c

http://zaherbaher.com/2016/07/14/%da%95%db%86%da%b5-%d9%88-%da%a9%d8%a7%d8%b1%db%8c%da%af%d9%87%e2%80%8c%d8%b1%db%8c%db%8c-%d8%b3%db%8c%d8%a7%d8%b3%d9%87%e2%80%8c%d8%aa%d9%87%e2%80%8c%d
/a%a9%d8%a7%d9%86%db%8c-%d8%a6%d9%87%e2%80%8c

http://zaherbaher.com/2016/11/09/%d8%a8%d9%87%e2%80%8c-%d8%a8%db%86%da%86%d9%88%d9%86%db%8c-%d9%85%d9%86-%d8%b3%db%8c%d8%a7%d8%b3%d9%87%e2%80%8c%d8%aa%db%8c-%d9%be%d9%87%e2%80%8c%db%8c%d9%87%e2%80%8c%d8%af%d9%87%e2%80%8
/c-%d9%84%d9%87

http://zaherbaher.com/2017/05/18/%d9%86%d8%b2%db%8c%d9%83%d8%a
8%d9%88%d9%88%d9%86%db%95%d9%88%db%95%db%8c-
%d9%be%db%95%db%8c%db%95%d8%af%db%95-d8%a8%db%95-
%d8%a6%db%95%d9%85%db%95%d8%b1%db%8c%da%a9%d8%a7-%d9%88-
/%d9%be%da%95%da%86

http://zaherbaher.com/2018/01/10/%d9%be%db%95%da%a9%db%95%da%a
9%db%95-%d8%a8%db%95%d8%b1%db%95%d9%88-%da%a9%d9%88%db%8e-
/%d9%85%d9%84-%d8%af%db%95%d9%86%db%8e%d8%9f

زاهیر باهیر – لەندەن
ئازاری 2018